

LIKABEHANDLINGSPLAN

Särskild undervisningsgrupp

Håjum

2016/2017

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

**Kommunövergripande särskild undervisningsgrupp Håjum,
Verkmästarevägen 19, 46184 TROLLHÄTTAN, tfn 0520-49 64 70**

Innehåll

LIKABEHANDLINGSPÅN.....	1
Särskild undervisningsgrupp.....	1
Håjum	1
2016/2017	1
Plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	1
Inledning.....	4
Definition av centrala begrepp.....	4
Skolans/verksamhetens vision	4
Arbetsätt och arbetsformer	4
Främjande arbete.....	4
Förebyggande arbete.....	4
Åtgärdande arbete	5
Uppföljning och utvärdering	5
Implementering	5
Främjande arbete	5
Gruppsamtal	5
Uppföljning	5
Mål/åtgärd	5
Ansvar	5
Kamratbanan	6
Uppföljning	6
Mål/åtgärd	6
Ansvar	6
Studieresor.....	6
Uppföljning	6
Mål/åtgärd	6
Ansvar	6
Förebyggande arbete	6
Uppföljning	6
Mål/åtgärd	7

**Kommunövergripande särskild undervisningsgrupp Håjum,
Verkmästarevägen 19, 46184 TROLLHÄTTAN, tfn 0520-49 64 70**

Ansvar	7
Åtgärdande arbete	7
Uppföljning	7
Mål/åtgärd	7
Ansvar	7
Tillsyn	7
Diskrimineringsombudsmannen (DO)	7
Barn- och elevombudet (BEO)	7
Kontaktuppgifter	8
Begrepp och definitioner	9
Diskriminering	9
Trakasserier	9
Kränkningar	9
Handlingsplan vid misstanke om trakasserier och/eller kränkande behandling	11
Utredning vid misstanke om trakasserier/kränkande behandling	12
Utredning	13
Uppföljning och utvärdering	13
Årshjul	14

Inledning

Skolan är skyldig att motverka, förebygga och åtgärda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling mot elever inom skolan. Detta regleras i författningar som diskrimineringslagen, skollagen, läroplanen och FN:s konvention om barnets rättigheter.

Definition av centrala begrepp

Diskriminering – när skolpersonal, inte elev, utan orsak behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier och kränkande behandling – ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Kränkningarna kan bestå av till exempel nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiska handlingar. De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Kränkningar kan även äga rum på nätet i sociala medier eller via mobiltelefonen som sms. Det är endast den som är utsatt som kan avgöra om man blivit kränkt eller trakasserad.

För ytterligare beskrivning, se bilaga 1.

Skolans/verksamhetens vision

Vår vision är att vår verksamhet ska vara en plats där alla elever och all personal ska trivas och känna sig trygga. Verksamheten ska vara fri från diskriminering och annan kränkande behandling. Elever och personal ska aktivt, i ord och handling, visa att man tar avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Arbetsätt och arbetsformer

Vi arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Främjande arbete är skolans värdegrundsarbete och en naturlig del i skolans vardag.

Förebyggande arbete

Förebyggande arbete syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkningar. I en kartläggning av verksamheten i form av enkäter, intervjuer mm kan sådana risker identifieras.

**Kommunövergripande särskild undervisningsgrupp Håjum,
Verkmästarevägen 19, 46184 TROLLHÄTTAN, tfn 0520-49 64 70**

Åtgärdande arbete

Åtgärdande arbete handlar om att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier och/eller kränkningar enligt upprättad handlingsplan. Åtgärderna dokumenteras, följs upp och utvärderas.

Handlingsplan och utredning, se bilaga 2 och 3.

Uppföljning och utvärdering

Implementering

På föräldramöte under höstterminen 2015 pratade kurator om Likabehandlingsplan och Plan mot kränkande behandling. Den lades senare under höstterminen ut på Håjums hemsida. Föräldrar och elever erbjöds även papperskopior av planen. Vid kuratorssamtal fick varje elev ta del av planen enskilt. På livskunskapslektioner under hela läsåret har eleverna fått arbeta med teman som bland annat handlar om mobbing, diskriminering och kränkande behandling. Även under det dagliga arbetet implementerades planen.

Främjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att förstärka respekten för allas lika värde och är en naturlig del i det vardagliga arbetet. Detta görs bland annat genom att personalen alltid är tillsammans med eleverna, både under lektioner, raster, måltider och utflykter.

Gruppsamtal

Uppföljning

Kurator har lett gruppsamtal sex gånger under läsåret, då alla, både personal och elever har samtalat om trivsel, påverkan, alkohol och dylikt. Protokoll har förts och satts upp på anslagstavlan i uppehållsrummet.

Mål/åtgärd

Gruppsamtalen har fungerat bra och kommer att fortsätta under läsåret 2016/2017. För att ytterligare involvera eleverna i arbetet mot kränkande behandling kommer en elevrepresentant utses nästa läsår. Syftet är att eleven kan vidarebefordra åsikter från övriga elever till personalen.

Ansvar

Kurator ansvarar för planering och genomförande av gruppsamtalen under läsåret 2016/2017.

**Kommunövergripande särskild undervisningsgrupp Håjum,
Verkmästarevägen 19, 46184 TROLLHÄTTAN, tfn 0520-49 64 70**

Kamratbanan

Uppföljning

Under läsåret har eleverna varit på Kamratbanan vid ett tillfälle, vilket fungerade mycket bra.

Mål/åtgärd

Målsättningen är att åka till Kamratbanan två gånger per läsår, en gång på hösten och en gång på våren.

Ansvar

Fritidspedagogen ansvarar för att planera och boka Kamratbanan.

Studieresor

Uppföljning

I början av hösten var Håjum på Borås djurpark, spelande minigolf i Vänersborg samt besökte Naturhistoriska museet i Göteborg. I slutet av vårterminen besöktes Karlstens fästning, med guddad tur och Unda-badet i Uddevalla med bland annat minigolf.

Mål/åtgärd

I början av höstterminen planeras ett besök på Ekehagens forntidsby samt ett besök på Nordens Ark. I slutet av vårterminen är målsättningen att genomföra ytterligare utflykter utifrån elevernas önskemål.

Ansvar

Fritidspedagogen tillsammans med övrig personal ansvarar för att planera, boka och genomföra utflykter.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja risker för att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Uppföljning

Alla elever fyllde i en *trivselenkät* under december 2015. Eleverna svarade att de trivdes bra eller mycket bra i skolan. När det gäller kränkning/mobbing svarade eleverna att det inte fanns någon på skolan som blev kränkt/mobbad.

Alla elever fyllde i *utvärderingsenkäten* under slutet av vårterminen. Tyvärr kom endast två utvärderingar in från vårdnadshavarna, trots att de postades med frankerade svarskuvert. Elevenkäterna var överlag positiva och enkäterna från vårdnadshavarna var mycket positiva.

**Kommunövergripande särskild undervisningsgrupp Håjum,
Verkmästarevägen 19, 46184 TROLLHÄTTAN, tfn 0520-49 64 70**

Mål/åtgärd

Vi fortsätter med att alla elever fyller i *trivselenkäten* i slutet av höstterminen 2016 och *utvärderingsenkäten* i slutet av läsåret. Vårdnadshavarna uppmanas att fylla i *utvärderingsenkäten* på vårterminen. De kan göra det på sista utvecklingssamtalet eller sista avstämningsmötet.

Nästa läsår kommer en elev i åk 9 att tillfrågas om att vara elevrepresentant. Syftet är att hen kommer att vara en länk mellan eleverna och personalen. Eleverna ska kunna prata med hen om önskemål om förändringar e dyl.

Ansvar

Kurator ansvarar för att eleverna fyller i *trivselenkäten* och *utvärderingsenkäten*. Kontaktpersonerna ansvarar för att vårdnadshavarna fyller i *utvärderingsenkäten*.

Åtgärdande arbete

Åtgärdande arbete innebär att Håjum har bra rutiner för att upptäcka, utreda, åtgärda och dokumentera diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling, se bilaga 2.

Uppföljning

Håjum har under läsåret inte haft någon diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Mål/åtgärd

Håjum fortsätter med att var uppmärksam och fånga upp eventuella signaler om att en elev blir diskriminerad, trakasserad eller kränkt.

Ansvar

Det är all personals ansvar att arbete utifrån denna plan.

Tillsyn

Diskrimineringsombudsmannen (DO) www.do.se

Arbetar mot diskriminering och trakasserier utifrån diskrimineringsgrunderna. DO tar emot och utreder anmälningar och diskriminering och trakasserier.

Barn- och elevombudet (BEO) www.skolinspektionen.se/beo

BEO är en del av Skolinspektionen och ska tillvarata barns och elevers rättigheter. Det innebär att BEO utreder anmälningar om kränkande behandling.

DO och BEO ger skolor råd och stöd i deras arbete med likabehandling och mot kränkande behandling.

**Kommunövergripande särskild undervisningsgrupp Håjum,
Verkmästarevägen 19, 46184 TROLLHÄTTAN, tfn 0520-49 64 70**

Kontaktuppgifter

Särskild undervisningsgrupp Håjum

Tfn 0520-496470

Verksamhetschef Carina Halvorsen

Tfn 0520-497377, carina.halvorsen@trollhattan.se

**Kommunövergripande särskild undervisningsgrupp Håjum,
Verkmästarevägen 19, 46184 TROLLHÄTTAN, tfn 0520-49 64 70**

Begrepp och definitioner

Bilaga 1

Diskriminering

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering som har samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Diskriminering betyder att ett barn eller en elev blir missgynnad av skäl som har samband med de lagskyddade diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering: Direkt diskriminering innebär att en elev missgynnas och att detta har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering: Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla elever serveras samma mat kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Inom förskolan och skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. **Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk mening.**

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Trakasserier kan barn och elever utsätta varandra för. När personal trakasserar barn och elever är det förbjudet och juridiskt betraktas det som diskriminering.

Trakasserier kan vara synliga och handfasta och de kan vara dolda och subtila. Trakasserier kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, utfrysning, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Det kan ske i korridorer men också under samtal som sker inom ramen för undervisningen.

Kränkningar

Kränkande behandling innebär att ett barn eller elevs värdighet kränks. Har kränkningen samband med någon av diskrimineringsgrunderna kallas det trakasserier. Den vanligaste typen av kränkningar är att uppleva sig oskyldigt anklagad eller att andra elever visar sitt avståndstagande genom att retas, viska och skämta. Att bli slagen eller knuffad är också en kränkning. Inget barn eller elev ska bli kränkt och

**Kommunövergripande särskild undervisningsgrupp Håjum,
Verkmästarevägen 19, 46184 TROLLHÄTTAN, tfn 0520-49 64 70**

förskolan eller skolan har skyldighet att agera när det sker. **Det är endast den som är utsatt som kan avgöra om man blivit kränkt.**

**Kommunövergripande särskild undervisningsgrupp Håjum,
Verkmästarevägen 19, 46184 TROLLHÄTTAN, tfn 0520-49 64 70**

Handlingsplan vid misstanke om trakasserier och/eller kränkande behandling

bilaga 2

1. Personal som får kännedom om konflikt/kränkning skall ingripa och starta en utredning. Övrig personal, verksamhetschef och berörda vårdnadshavare informeras omedelbart.
2. Ovan nämnda personal utreder konflikter/kränkningar enligt blanketten *"Utredning vid misstanke om trakasserier/kränkande behandling"*, se bilaga 3.
3. Socialpedagog/kurator/verksamhetschef fyller i blanketten *"ANMÄLAN till utbildningsnämnden om barn/elev som anser sig blivit utsatt för diskriminering/kränkande behandling"*, som skickas till verksamhetschefen, som i sin tur skickar den vidare till nämnden samt respektive hemskola.
4. Uppföljningssamtal hålls av utredare/kontaktperson eller annan personal. Datum för uppföljning bestäms i utredningen. Uppföljning kan ske vid flera tillfällen och dokumenteras då i samma utredning. När utredningen är avslutad oidentifieras den, sekretessbeläggs och skickas till berörd hemskola för diarieföring samt en kopia till verksamhetschefen för de särskilda undervisningsgrupperna.

**Kommunövergripande särskild undervisningsgrupp Håjum,
Verkmästarevägen 19, 46184 TROLLHÄTTAN, tfn 0520-49 64 70**

Utredning vid misstanke om trakasserier/kränkande behandling

bilaga 3

Utredningen avser misstänkta:

Trakasserier

Ange diskrimineringsgrund:

- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Annan kränkande behandling

Ange typ av kränkning:

- Verbal kränkning
- Fysisk kränkning
- Text och bild
- Psykosocial kränkning
- Övrigt [Klicka här för att ange text.](#)

Elevens namn: [Klicka här för att ange text.](#)

Födelsedatum: [Klicka här för att](#)

[ange text.](#)

Klass: [Klicka här för att ange text.](#) **Skola:** [Klicka här för att ange text.](#)

Datum för anmälan: [Klicka här för att ange datum.](#)

Ansvarig för utredningen (namn och titel): [Klicka här för att ange text.](#)

Vårdnadshavare för utsatt elev har underrättats: [Klicka här för att ange datum.](#)

Vårdnadshavare för den/de som misstänkts ha utfört kränkningarna har underrättats: [Klicka här för att ange datum.](#)

**Kommunövergripande särskild undervisningsgrupp Håjum,
Verkmästarevägen 19, 46184 TROLLHÄTTAN, tfn 0520-49 64 70**

Fortsättning utredning

Eleven har tidigare förekommit i utredning gällande:

- Trakasserier
- Annan kränkande behandling
- Nej

Samtal med utsatt elev: *(Vad har hänt? När? Var? Hur? Har något liknande hänt förut?)*

Klicka här för att ange text.

Samtal med den/de som utfört de påstådda kränkningarna: *(Vad har hänt?)*

Klicka här för att ange text.

Analys utifrån samtal med berörda elever:

Klicka här för att ange text.

Information till vårdnadshavare utifrån analys: Klicka här för att ange datum.

Åtgärder: *(På organisation – grupp- och individnivå)*

Klicka här för att ange text.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning ska ske genom samtal med berörda elever

Datum: *(ange flera datum vid behov)*

Klicka här för att ange datum.

Klicka här för att ange datum.

Klicka här för att ange datum.

Utvärdering av vidtagna åtgärder: Klicka här för att ange text.

Information till vårdnadshavare gällande uppföljningssamtal: Klicka här för att ange datum.

Åtgärderna har lett till att kränkningarna har upphört.

Ärendet avslutas: Klicka här för att ange datum.

Nya åtgärder behövs

**Kommunövergripande särskild undervisningsgrupp Håjum,
Verkmästarevägen 19, 46184 TROLLHÄTTAN, tfn 0520-49 64 70**

Årshjul

bilaga 4

Tid	Aktivitet	Ansvar
Augusti	Vid läsårsstart: Likabehandlingsplanen börjar upprättas.	Verksamhetschef
Augusti-september	Planen diskuteras på föräldramöte.	All personal
Oktober (vecka 45)	Planen ska vara färdig och presenteras för vårdnadshavare och elever.	Kurator
Oktober-oktober nästkommande läsår	Planen implementeras i enskilda samtal och på värdegrunds-/livskunskapslektioner.	Kurator
December	Alla elever fyller i trivselenkäter. Dessa följs upp direkt och eventuella brister åtgärdas.	Kurator
Maj-juni	Alla elever och vårdnadshavare svarar på enkät angående kvalitet och trivsel.	Kontaktpersonerna
Maj-juni	Likabehandlingsplan utvärderas och följs upp.	All personal

**Kommunövergripande särskild undervisningsgrupp Håjum,
Verkmästarevägen 19, 46184 TROLLHÄTTAN, tfn 0520-49 64 70**